

DÉL-MAGYARORSZÁG

56. évfolyam, 40. szám

Ára: 50 fillér

Csütörtök, 1966. február 17.

Csongrád megyében újabb területek szabadultak fel — Veszélyeztetett még Csomorkány vidéke — Tíz nap múlva tetőzik a Tisza Szegednél

az átvágással sikerül majd
a vizet visszavezetni.

Erre a területre az Alsó-tisza menti Vízügyi Igazgatóság is nagyobb segítséget adott. Kotrókat és szállítóeszközöket, valamint világi-
tóberezést. Forgó László igazgató elmondotta, hogy ezeket a berendezéseket és eszközöket tudják nélkülözni a maguk helytállása mellett. A tegnapi kapott értesülés szerint Csongrád megyében néhány nappal ezelőtt még 78 ezer hold elöntött területből

A Tisza jobb partja kedvezőbb helyzetben van, mert ezen a területen hamarabb megindult az olvadás és kevesebb is volt a hó. E területek a fő vonala, az altyói főcsatorna napokkal előlt még másodpercenként 2 és fél köbméter vizet szállított a sándorfalvi útnál. Egnapra ez a mennyiség

már alig volt fölötte a másodpercenkénti 8 köbméternek,

tehát az apadás jelentős. A Sándorfalvát veszélyeztető vízmennyiséget viszont a fehértói halastóba vezetik, amelynek befogadóképessége 10 millió köbméteren felül van.

Szegedet a Szilléri csatorna mentén sem érinti már belvízveszély. Most már a Felszabadulás Tsz-nek a vasúttól északra eső területeiről is halad a víz lecsapolása. Gyálárétan a Holt-Tiszára kapcsolt két nagy teljesítményű szivattyútelep továbbra is teljes erővel dolgozik. Itt kiegyműltettek a vízonyok, sőt a Matyéren keresztül

A Kurcán dolgozó szivattyútelepek éjjel-nappal üzemben vannak,

s Mindszentnél még egy újabb nagy teljesítményű szivattyút szerelnek fel, hogy a kapacitást másodpercenként mintegy 15—16 köbméter víz átételésére biztosítsák.

Legsúlyosabb a helyzet a hódmezővásárhelyi pusztaszéli területeken és az úgynevezett csomorkányi vidéken.

Itt is elrendelték a víz vizs-
zatarátását, mert a nagyfai
és a győrpölési szivattyúte-
lek együttes kapacitása nem
elégéséges az itt levő nagy-
tömegű víz gyors levezelésé-
sére. A csomorkányi részben
több tanyát is elöntött a víz.
Ezt megelőzőleg azonban

gondoskodtak az ott élők
biztonságos elhelyezéséről.

tehermentesítik az algyői
főcsatornát is.

A Tiszán Szegednél is elsőfokú árvízvédelmi készütséget rendeltek el. Ez azt jelenti, hogy állandó az országolgalat a töltéseken és a védekezési központ a belvíz elvezetése mellett az árvízvédelmet is irányítja.

A Tisza Szegednél is mindenütt előntötte a hullámtér.

A szemmel látható áradás előreláthatólag február 26-é 27-e között éri el a tetőzést Szegednél, s akkorra mintegy 7–8 méter közötti víz-állást várnak. Ez a maximumnak mintegy két méterrel alatta marad.

Nagyitő alatt a CIA

Az üzemi balesetek az SZMT-ülés napirendjén

Az egyetemi és főiskolai felvételekről

Továbbjutott az U. Dózsa

Kállai Gyula miniszterelnök és a magyar küldöttség tagjai szerdán este megérkeztek Kuwait Állam fővárosába. Itt csatlakozott a küldöttséghez Nagy Lajos, hazánk kuwaiti nagykövete. A repülőtérén Dzsabir Al-Ahmed El-Szabah miniszterelnök-sejki, Szaban Al-Ahmed El-Dzsabir külügyminiszter és a főváros vezetői köszöntötték a repülőgépből kilépő Kállai Gyulát. Kuwaiti gyerekek virágcsokrokkal kedveskedtek a vendégeknek.

A két kormányfő a magyar küldöttség szállására, az Asz-Szalam palotába hajtatott. Itt Kallai Gyula rövid, szívélyes beszélgetést folytatott a vendéglátó ország kormányfőjével.

Csütörtökön Kállai Gyula a program szerint felke-

tak alá. Ezzel kapcsolatban a magyar fél kifejezte készségét, hogy tanzániai állampolgárokat tudományos, műszaki és kulturális képzésben részesít.

A felek véleményét cserélték különböző nemzetközi kérdésekről is, és kölcsönösen kifejezték a békés egymás mellett élés elveibe vetett bizalmukat. A rhodesiai és a vietnami válság beható elemzése után nemzetazonosságukat nyilvánították mindkét kérdésben. Mindkét fél egyetért abban, hogy Vietnamban azonnal abba kell hagyni a bombázásokat, és a problémát a vietnami nép kívánsága és érdekei alapján az 1954. évi genfi megállapodással összhangban kell megoldani.

Látogatásának végén a magyar miniszterelnök megköszönte Tanzánia kormányának és népének azt a meleg és baráti fogadtatást, amelyben kísérétével együtt részvétel, és a Magyar Népközlötársaság Elnöki Tanácsának elnöke, valamint a kormány nevében meghívta Nyerere elnököt, hogy teygen hivatalos látogatást Magyarországon mindkét ország szempontjából egyaránt megfelelő időpontban. Nyerere elnök a meghívást elfogadta.

A Kállai Gyula miniszterelnök vezette magyar kormányküldöttség február 11-16 között hivatalos látogatást tett a Tanzánia Egyesült Köztársaságban. Ebből az alkalomból magyar-tanzániai közös közleményt adtak ki.

A közlemény a többi között leszögezi: a felek tárgyalásokat folytattak és megállapodást írtak alá műszaki-tudományos, valamint kulturális együttműködésről. A két vezető február 15-én hivatalos tárgyalásokat folytatott és véleményét cserélte a Magyar Népköztársaságot és a Tanzánia Egyesült Köztársaságot kölcsönösen érintő különböző kérdésekben. A magyar miniszterelnök és Nyereu elnök újra hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a Magyarországi és Tanzániai közötti kereskedelmet a fennálló kereskedelmi egyezmény keretei között növelni kell. Ennek érdekében a közeljövőben a magyar fél szakdelegációt küld Tanzániába.

Megállapodtak abban is, hogy egy megfelelő előkészítés alapján érvénybe lép-tetik a műszaki-tudomá-nyos, valamint a kulturális együttműködésről szóló meg-állapodásokat, amelyeket a mostani látogatás során írt-

Idestova egy évtizede, hogy erőteljes harcot indítottunk az egyszálalú mennyiségi szemlélet ellen és követelményként állítottuk magunk elé a termelés úminőségi mutatóinak teljesítését. Lényeges fordulat azonban nem történt, nem is történhetett, hiszen itt nem egyszerűen „szemléletről” van szó, hanem az irányítási rendszer természetéből fakadó következményről. A közvetlen teremtés példálá jellegénél fogva mennyiségi utasítás; ennek teljesítésére mozgósítanak az anyagi és erkölcsi ösztönzők, ezt támogatta a merev árrendszer. Továbbá: a hányadékerdekelttség elintéztben áll a költségesebb, de jobb minőségű, korszerűbb termékek gyártásával, inkább a régi gyártmányok egyre nagyobb mennyiségű előállításában teremt érdekeltséget stb. A gazdasági mechanizmus napirendben lévő reformja ezért a mennyiségi és minőségű egységének megteremtése szempontjából is nagyjelentőségű.

A kérdésnek van azonban gazdaságpolitikai vonatkozása is. Néhány évvel ezelőtt jelentős határozatok születtek az ipar szerkezetének olyan átalakítására, amely jobban megfelel hazánk adottságainak, amely jobban igazodik a kül- és a belföldi igényekhez, egyszerűen: amely nagyobb hatékonyságú a korábnál. Agazati szinten történt is változás: csökkent a nagy áldozatokat követelő bányászat és viszonylag gyors ütemben növekedett a vegyipar aránya. Az észrevehető változások ott következtek be, ahonnan az állam beruházási eszközöket vont el és ahová beruházási eszközöket koncentrált. Természetes is, hogy egy nagyarányú szerkezeti átalakítás egyik fontos feltétele a beruházások átcsoportosítása. Ilyen jellegű munkát állt várjuk, hogy lendületet ad az iparnak, gyorsul a fejlődés stb. Ám mit mutatnak a tények? A statisztikai adatok szerint az egész ipar évi átlagos növekedési üteme 1949—1964 között 10,6, 1958—1964 között 9,2, 1960—1964 között 8,4 százalékos volt, tehát egyre csökkenő tendenciájú. Míg 1961-ben — az állami ipar termelése az előző év százalékában — 12 százalékkal, 1962-ben 8,9 százalékkal, addig 1963-ban 6,5, 1964-ben 8,4 és 1965-ben ismét csak 5 százalékkal nőtt. Idei népgazdasági tervünk az ipari termelés 4—6 százalékos növekedésével számol. Az ipari termelés növekedési ütemének lassulása tehát tendencia szerűvé vált.

Vajon mi ennek az oka?

Sokat hallunk arról, hogy az ipar azt termelje, amire a bel- és a külföldi piacon szükség van. Csak azt és lehetőleg csak annyi. Hiszen — az ésszerű tartalékokon túl gyártott — felesleg importanyag, élő munka, energiapazarlás. Röviden — életszínvonal-csökkentés. Ezért teljesen helyes a kormányzatnak az a törekvése, hogy a rendelés nélküli „túlteljesítést” bünteti, hogy csak annyi termelést engedélyez, amennyire rendelés van.

Ez azonban a dolognak csak az egyik oldala. Ugyanis az igényt, a tényleges rendelést — például a külkereskedelem részéről — jelentősen befolyásolja, hogy mit és milyen minőséget gyárt az ipar, milyen korszerű a termék stb. Hiába a termelési kapacitás, ha az gyenge vagy közepes minőségű terméket állít elő, vagy éppenséggel régi, elavult konstrukciót. Ilyen esetben a vevő más termelőhöz fordul, ha lehet mással helyettesíti az eredetileg kívánt terméket, vagy elhalasztja vásárlását stb. A rossz, vagy az adott árszínvonalnak és kereseti színvonalnak nem megfelelő áru felhalmozódik, készletté válik. A felesleges készlet gazdasági konzekvenciája igen súlyos: lassítja a befektetett élő- és holt munka megtérülését, vagyis anyagi eszközöket von el a népgazdaságtól, feleslegesen terheli a szűkös raktárkapacitást is.

Mindebből az következik, hogy a termelés növekedési üteme nem azért csökken, mert nincs igény, fizetőképes kereslet. Van, csak iparunk jelenlegi gyártmányössze-
tétel (ami a minőség fontos ismérve), korszerűsége, megbíz-
hatósága nem felel meg minden tekintetben a követelmé-
nyeknek. Ezért, a termelés növekedési ütemének csökkené-
sével egyidejűleg igen nagy kielégítetlen kereslet mutatko-
zik a termelési eszközök és igény fogyasztási cikkek pia-
cán. Egy régebbi vizsgálat pl. kimutatta, hogy amíg 1961-
ben a gépként 46 százalékkal meghaladta a gépbéhoza-
talt, addig 1963-ban már csak 4 százalékkal volt több kivi-
telünk a behozatalnál. Ez arra utal, hogy egyre nehezebbé
vállik számunkra a gépként, miközben a hazai piac igény-
eit fokozódó mértékben kell importból kielégítenünk.

A probléma lényege tehát az, hogy éppen a termelési minőségi oldalának elhanyagolása (a korszerűség, az élet-tartam, pontosság, a választék stb. szempontjából) emel-gátat a termelés mennyiségének gyorsabb ütemű emel-ke-dése elé. A minőségi követelmények elhanyagolása egyéb módon is hátrányosan befolyásolja fejlődésünket. Mégpedig abból a szempontból, hogy befektetett eszközeink mennyi idő alatt térülnek meg; hogyan alakul a termelés és a termelő állóeszközök egymáshoz viszonyított aránya. Az utóbbi 4—5 évben az állóeszközzállomány növekedési üteme meghaladta a termelés növekedési ütemét. Ismét az előző kérdés: talán több kapacitást hoztunk létre, mint amennyi-re szükség lett volna? Aligha! Arról van szó, hogy az adott gyártmányösszetétel, az adott minőségi és korszerű-ségi színvonal mellett ezeket a kapacitásokat nem lehetett megfelelően kihasználni. (Más kérdés, hogy az üzem-be helyezett új kapacitások mennyire korszerűek, megfe-lelő-e az összetételük stb.)

A gazdasági növekedés — és ezen keresztül az élet-színvonal emelésének — kulcsa most a termelés (széles értelemben vett) minőségének a javítása. Az, hogy mennyit fejlődünk, mennyit növekszik évről évre az elosztható jövedelem, attól függ elsősorban, hogy mit és milyen minőségű terméket állítunk elő. Jó minőségű termékek előállításával az ipar nemcsak a meglévő keresletet elégítheti ki, hanem új keresletet, új igényeket támaszthat, új piacokat hódíthat meg és ezzel kétségtelenül jelentősen hozzájárulhat a gazdasági növekedés ütemének meggyorsításához.

DR. VARGA GYÖRGY

(MTI Foto — Balassa Ferenc felv.)

Csipkekötő